...ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 232 (Ь 61)
НОЯБРИИН 19
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

Сэн 20 мунгэн.

Мүнөөдэр советскэ арад ба тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд алдарта артиллериин Үдэрые һайндэрлэжэ байна.

Советскэ артиллериин эсэгэ—агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Сталинска артиллериин Үдэр

Мүнөөдэр манай ороной ажалшад, Советскэ Армиин сэрэгшэд Сталинска артиллериин Үдэрые угааехэ дэбжэлтэтэйгээр тэмдэглэжэ байна.

Советскэ арад болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ алдарта артиллеристнүүдэйнгээ гаргаһан баатаршалгануудые энэ үдэр онсо ехэ омогорхолтойгоор һанан, дурдана.

Манай артиллери — дэлхэй дээрэ эрхим һайн артиллери мүн. Советскэ артиллериин эмхидхэл ба хүгжэлтэнь, тэрэнэй түгэлдэр хүсэнэй ургалтань агууехэ Сталинай нэрэтэй таһаршагүй холбоотой. Нүхэр Сталин бүри гражданска дайнай жэлнүүдтэ артиллерие эгээл ашагтай һайнаар хэрэглэхэ түсэб зохёогоо һэн.

Гражданска дайнай һүүлээр, илангаяа сталинска табанжэлнүүдэй үедэ, нүхэр Сталин советскэ артиллерие улам хүсэтэй болгохын тулада эсэшэ сусашагүй анхарал хандуулаа. Манай артиллери болбол түрүүшын табанжэлнүүдэй үедэ эгээл һайн техникын үндэһэ һуури дээрэ шэнэдхэн зэбсэгжүүлэгдээ. Манай орон дотор хүсэ ехэтэ артиллерийскэ заводууд ба һомо хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг предприятинууд байгуулагдажа, советскэ артиллериин хурдан түргэн хүгжэлтые хангаа.

Нүхэр Сталин артиллерийскэ кадрнуудые бэлэдхэхэ ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ онсо ехэ анхарал хандуулдаг. Ленин — Сталинай парти бүхы сэрэгшэдые Эхэ орондоо, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлнэ.

Хасан нуурай ба Халхын-Голой дэргэдэ японско булимтарагшадта эсэргүү болоһон байлдаануудта советскэ артиллери өөрынгөө түгэлдэр хүсые харуулаа һэн. Энээнэй һүүлээр манай артиллери хадаа Маннергеймын бэхижүүлгэнүүдые үнэһэн тоборог болгоһон байха юм.

Советскэ артиллериин эрхим һайн дайшалхы шанарнууд, манай артиллеристнүүдэй үндэр дээдэ мэргэжэл ба моральна шанарынь Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ илангаяа тодоор харагдаа.

Манай артиллери болбол немецкэ сэрэгүүдтэ эсэргүү бүхы байлдаануудта дайсанай амиды хүсэндэ, техникэ болон бэхижүүлгэнүүдтэ һүртэ ехэ сохилтонуудые хэжэ, Советскэ Армидаа эршэмтэйгээр туһалаа, фашистска Германиин сэрэгүүдые Улаан Армиин бута сохихо ябадал хангаа. Советскэ сэрэгшэд хадаа манай хүсэн түгэс артиллериин ашаар империалистическэ Японии сэрэгүүдые хяа бута сохёо. «...Дайсанда эсэргүү олон тоото байлдаануудта советскэ артиллеристнүүд ба минометчигууд онсо эрэлхэг зориг ба героизмын мартагдашагүй алдар солотой болоһониинь, командирнууд ба начальнигууд хадаа буудалгые ударидан эрхилхэ эрхим шадабаряа харуулһаниинь бүгэдэндэ элитэ» (И. В. Сталин).

Ороной Зэбсэгтэ Хүсэнүүд ба тэрэнэй артиллери хадаа гитлеровскэ Германида ба империалистическэ Японидо эсэргүү тэмсэлдэ туйлаһан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудаараа агууехэ Сталинай полководческо генидэ уялгатай.

Ленин — Сталинай партяар зоригжуулагдаһан советскэ арад болбол дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ түрэл армияа дайшалхы техникээр, һомо хэрэгсэлнүүдээр, эдеэ хоолоор хангахын тула тон ехэ оролдолго гаргаа. Социалистическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй, инженернүүдэй ба технигүүдэй шэн габьяата ажалые нүхэр Сталин үндэрөөр сэгнэн иигэжэ хэлэһэн байна: «Габьяата Улаан Арми хадаа танай героическа ажалай ашаар түрүүклассна артиллерийскэ зэбсэгжэлгые таһалгаряагүйгөөр абажа байгаа...»

Советскэ арад Ленин — Сталинай партие тойрон нигтаар жагсаад, зохёон байгуулхы амгалан ажалаа хэнэ, коммунизмын агууехэ барилгануудые барина. Советскэ хүнүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ, эб найрамдалай хэрэгые аршалан хамгаална. Зүгөөр, манай арад болбол дай үүдхэгшэдэй хорото муухай аашанууд тухай багаханшье мартанагүй. «Эб найрамдал хүсэдэг манай политика хүсэ багатайн шэнжэ бэшэ гэжэ түүхын дүй дүршэл гэршэлнэ. Манай арадай өөрыгөө хамгаалжа, Эхэ оронойнгоо интересүүдые хамгаалжа, хэрэгтэй болоо һаань —гартаа буу барин хамгаалжа шадаха байһые тэдэ господанарай ойлгомоор сэг болоо». (Н. А. Булганин).

Манай арадай зохёон байгуулхы амгалан ажалые Советскэ Арми найдамтай хёрхоор хамгаална. Советскэ артиллеристнүүд, бүхы сэрэгшэдтэеэ хамта, дайшалхы мэргэжэлээ нарижуулна, политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлнэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүй дүршэлые, дайсание илаха сталинска наукые оролдосотойгоор шудална.

Инаг түрэл Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ хэтэ мүнхэдөө алдар соло олоһон баатарлиг артиллеристнүүдээ, артиллерийскэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдые мүнөөдэр советскэ хүнүүд халуунаар амаршална.

Ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведтэ һунгаха һунгуулиин Сталинска округ

Иосиф Виссарионович СТАЛИН

ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведэй депутадта кандидат болгогдон регистрацида абтаба

ЛЕНИНГРАД, ноябриин 16. (ТАСС). Ленинградайхидта ехэ баярай үдэр болоо. Агууехэ Сталин ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведэй депутадта кандидадаар баллотироваалагдаха зүбшөөлөө үгэбэ. Энэ мэдээсэл угаа ехэ баяртайгаар угтагдаа. Ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведтэ һунгаха һунгуулиин Сталинска округой һунгуулиин Окружной комиссиин заседани үдэшэлэн болобо.

Һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэһэн ехэ зал соо комиссиин гэшүүд, Сталинай нэрэмжэтэ Ленинэй орденто Ленинградска металлургическа заводой, «Красный выборжец», Ленстанколит», «Кинап», «Пролетарий» заводуудай, «Волокно» фабрикын, санитарно-гигиеническэ медицинскэ институдай коллективүүдэй түлөөлэгшэд суглараа.

Һунгуулиин Окружной комиссиин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Г. М. Дубинин заседани нээбэ.

—Нүхэд, һунгуулиин Сталинска округой ажалшадай түлөөлэгшэд ба һунгуулиин комиссиин гэшүүд, —гэжэ нүхэр Дубинин мэдээсэбэ, —манай һунгуулиин округ соо баллотироваалагдаха зүбшөөл советскэ арадай агууехэ вождь нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинһаа абтаба.

Зал соо нэрьемэ ехэ оваци болобо. «Агууехэ Сталинда — ура!» «Агууехэ Сталин мандаха болтогой!» гэһэн үгэнүүд соностоно.

Сталинай нэрэмжэтэ металлическа заводой инженер Хренниковада үгэ үгтөө.

—Нүхэд! —гэжэ тэрэ хэлэнэ, —советскэ арадай агууехэ вождь ба багша, Ленинэй хэрэгые сэсэн мэргэнээр үргэлжэлүүлэгшэ, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ Иосиф Виссарионович Сталиние Ленинградска областной Соведэй депутадта кандидат болгон манай коллектив угаа ехэ баяртайгаар, нэгэн һаналтайгаар дэбжүүлээ. **(Нэрьемэ, удаан альгаташалга).**

Һунгуулиин урда тээхи суглаанай протоколые комиссиин гэшүүдтэ дамжуулан үгэхэ зуураа, нүхэр Хренникова иигэжэ хэлэбэ:

—Советскэ арадай, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь, эб найрамдалай түлөө түрүүшын тэмсэлшэ, манай багша ба инаг, түрэл нүхэр Сталин һунгуулиин Сталинска округ соо депутадта баллотироваалагдаха зүбшөөлөө үгөө. **(Нэрьемэ альгаташалга).** Манай коллектив энэ мэдээсэлые тон ехэ баяртайгаар угтажа абаба. Тус мэдээсэл манайда ажалай шэнэ дэбжэлтэ үүсхээ. Коммунизмын шэнэ барилгануудта зорюулагдаһан тон томо шэнэ агрегадуудые бүтээхэ шухала даалгабаринуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэбди. Депутадта манай кандидат инаг вождь нүхэр Сталинда нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр өөһэдынгөө голосуудые баяр омогорхолтойгоор үгэхэбди.

Зал соо альгаташалга дахинаа болоно. «Агууехэ Сталин мандаха болтогой!», «Түрэл нүхэр Сталинда — ура!» гэһэн үгэнүүд соностоно.

«Кинап» заводой коллективэй үмэнэһөө стахановец нүхэр Н. Д. Воробьев үгэ хэлэбэ.

—Һунгуулиин округ соомнай баллотироваалагдаха зүбшөөлөө манай хүндэтэ нүхэр Сталинай үгэһэндэнь бидэнэр хизааргүй золтойбди. **(Альгаташалганууд).** Советскэ хүнүүдэй ажабайдалдахи бүхы һайн һайхан юумэн энэ хүнэй нэрэтэй холбоотой. Нүхэр Сталинда өөһэдынгөө голосуудые үгэхэ—ямар ехэ зол гээшэб! Өөрынгөө бүхы героическа ажабайдалые нүхэр Сталин манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ зорюулжа байна. Нүхэр Сталин арадуудай хоорондын эб найрамдалай түлөө хододоо тэмсэдэг. Сталин хаана байнаб, тэндэ хододоо илалта туйлагдадаг гэжэ бидэнэр мэдэнэбди! **(Үни удаан альгаташалга).**

Манай бүхы илалтануудые эмхидхэгшэ, манай вождь ба багша агууехэ Сталин мандаха болтогой! **(Нэрьемэ альгаташалга, «Ура» хашхаралдаан).**

«Волокно» фабрикын залуу хүдэлмэришэн нүхэр Г. Л. Юркина дүлэтэмэ үгэ хэлэбэ.

— Манай түрэл нүхэр Сталин һунгуулиин Сталинска округ соо депутадта баллотироваалагдаха зүбшөөлөө үгөө. Энэ хадаа бидэнэртэ угаа ехэ баяр ба зол болоо. **(Нэрьемэ альгаташалга).** Нүхэр Сталинай нэрэнь манай советскэ залуушуулда илангаяа дүтэ ба үнэтэй байна. Тэрэнэй героическа ажабайдалынь — арадтаа хизааргүй үнэнөөр алба хэлгын агууехэ жэшээ мүн. Эрдэм ухаа шудалха замууд бидэ советскэ залуушуулда үргэнөөр нээгдэнхэй. Манай фабрикын хүбүүд, басагад үдэшын дунда ба тусхай һургуулинуудта һуража, эрдэм олоно.

Депутадта бүгэдэарадай кандидат, бүхы дэлхэйн арадуудай хани, агууехэ Сталинда өөһэдынгөө голосуудые, бидэнэр бүгэдөөрэн нэгэн хүн шэнгеэр үгэхэбди гэһэн манай фабрикын бүхы коллективэй һаналые энэ трибуна дээрэһээ мэдүүлнэбди!

Санитарно-гигиеническэ медицинскэ институдай профессор нүхэр А. Д. Троицкая, «Красный выборжец» заводой стахановец-вальцовщик нүхэр В. И. Шамшин, техникумэй студентка нүхэр З. И. Царева гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, түрэл Иосиф Виссарионович Сталинда өөһэдынгөө голосуудые үгэхэ агууехэ зол һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадта тудаа гэжэ мэдүүлбэд. Тэдэнэр өөһэдынгөө коллективүүдэй даалгабаряар, нүхэр И. В. Сталинние ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацилхые гуйба.

Зал соо альгаташалга замхабагүй. Агууехэ вождь нүхэр И. В. Сталинай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан үгэнүүд хаа хаанагүй соностоно.

Һунгуулиин Окружной комиссиин гэшүүд хадаа нүхэр И. В. Сталинние ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведэй депутадта кандидат болгон нэгэн һаналаар дэбжүүлһэн коллективүүдэй хамтын суглаануудай тогтоолнуудтай танилсаба.

Зал соо нэрьемэ, удаан альгаташалга дахинаа боложо, хэдэн минута үргэлжэлөө.

Һунгуулиин комисси хадаа ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр И. В. Сталинние регистрацилха гэһэн шиидхэбэри нэгэн һаналаар баталан абаба.

Ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведтэ һунгаха һунгуулиин Сталинска № 26 округой һунгуулиин Окружной комиссиин ТОГТООЛ

Һунгалтануудай тухай Дүримые үндэһэ болгон, һунгуулиин Сталинска № 26 округой һунгуулиин Окружной комиссиин тогтоохонь:

Сталинай нэрэмжэтэ Ленинэй орденто металлическа заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай хамтын суглаагаар дэбжүүлэгдэһэн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинние ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведтэ һунгаха һунгуулиин Сталинска № 26 округ соо баллотироваалагдахынь тулада ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведэй депутадта кандидадаар регистрацида абаха.

Һунгалтануудай тухай Дүримэй үндэһөөр, ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной Соведтэ һунгаха һунгуулиин Сталинска № 26 округ соо баллотироваалагдахынь тулада депутадта кандидат нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинние һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

Энэ тогтоолые бүгэдэнийтын мэдэхын тулада тунхаглаха.

Һунгуулиин Окружной комиссиин түрүүлэгшэ М. К. ВИШНЯКОВ.
Һунгуулиин Окружной комиссиин түрүүлэгшын орлогшо Г. М. ДУБИНИН.
Һунгуулиин Окружной комиссиин гэшүүд: Н. А. НАЗАРОВ, П. В. АЛЕКСАНДРОВ, А. А. БОЙЦОВ, В. Е. ГОСТЕВА.
Һунгуулиин Окружной комиссиин секретарь О. М. БЕРЕСНЕВА.

Артиллериин Үдэрые республикымнай ажалшад тэмдэглэнэ

БАБУШКИН ГОРОДТО

Армида туһалха һайн дуранай обществын эхин организацинууд Сталинска артиллериин алдарта һайндэртэ үнинэй бэлэдхэл хэжэ эхилһэн байна. Организаци бүхэндэ советскэ артиллериин дайшалхы замые ба һүр хүсые харуулһан фотомонтажууд ураһайханаар шэмэгдэн бэлэдхэгдээ. Мүн ажалшадай дунда хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө.

Үсэгэлдэр городой ажалшад түмэрзамайхидай клубта сугларжа, «Сталинска артиллериин Үдэр» гэһэн элидхэл шагнабад. Элидхэлэй һүүлээр ураһайханай самодеятельностиин хүсөөр табигдаһан ехэ концерт хараһан байна.

ЗАИГРАЙН АЙМАГТА

Артиллериин Үдэртэ зорюулагдаһан номой выставкэ аймцентрын библиотекын уншалгын зал соо эмхидхэгдээ. Эхэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ советскэ артиллеристнүүдэй харуулһан шэн габьяа тухай номуud тэндэ олон. Соцкультурын байшанда Сталинска артиллери тухай кино-журналнуудые ажалшад хараһан байна.

Үнэгэтэйн дунда һургуулиин һурагшад фотовитринэ ба монтажуудые бэлэдхээ. Тэндэ алдарта һайндэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан боложо, багша нүхэр Тукнев Сталинска артиллери тухай һонирхолтой элидхэл хэһэн байна.

Сталинска артиллериин Үдэрэй хүндэлэлдэ

Артиллериин Үдэр — бүгэдэарадай һайндэр. Энэ алдарта үдэрые тэмдэглэн, хизаар ороноо шэнжэлхэ Республиканска музей Сталинска артиллери тухай фотовыставкэ эмхидхэбэ.

Выставкэ дээрэ советскэ артиллери тухай нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэнүүд гоё һайханаар уралан бэшэгдэнхэй. Мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда советскэ артиллеристнүүдэй дайшалхы хэрэг тухай олон фото дэлгээтэй. Немецко-фашистска сэрэгүүдые бута сохиһон тухай, мүн Польшын, Чехословакиин Венгриин, Румыниин, Болгариин арадуудые Советскэ Армиин сүлөөлһэн тухай тэндэнь харуулагдана.

Ф. Морснец.

Һунгагшадай дунда ябуулагдадаг агитационно-ниитын хүдэлмэриин далайсые үргэдхэе

Н. РОГОВ,—ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь

Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл улам бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаһан һүүлэй һунгалтануудһаа хойшо гурбан жэл үнгэрөө. Энэ богонихон болзор соо **манай орон дотор Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэри доро социалистическэ байгуулалтын бүхы фронтнуудта гайхамшагта амжалтанууд туйлагдаа,** промышленностиин, хүдөө ажахын ба культурын хүсэтэ дэбжэлтэ хангагдаа.

Олон миллион советскэ арад большевигүүдэй коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, **СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэбэй гол зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргээ.** Манай промышленность ба хүдөө ажахы дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлээ, ажалшадай материальна тэниглэн байдал хэлбэришэгүй ургажа байна, советскэ наука ба культура амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. Коммунистическэ байгуулалтадаа советскэ арадай туйлаһан шэнэ ехэ-нүүд амжалтанууд дэлхэйн бүхы оронуудай үнэншэ хүнүүдые баясуулна. Эдэ амжалтанууд болбол капиталистическэдэ орходоо советскэ общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын булюу һайнние этигэлтэйгээр харуулна.

«...Манай байгуулалта, советскэ байгуулалта,—гэжэ нүхэр Сталин һургана, — буржуазна нэгэшье ороной һанаашалжа шадахагүй, урагшаа түргэнөөр дабшалтын тиимэ арга боломжонуудые бидэндэ үгэнэ» (Ленинизмын асуудалнууд, 11-дэхи хэблэл, нюур 325).

Болохоёо байгаа һунгалтануудта бэлэдхэл хадаа тон үргэн олон ажалшадай политическэ ба ажалай эдэбхиин шэнэ дэбжэлтэ үүсхэбэ.

Дэлхэй дээрэ эгээл томо гидроэлектростанцинуудые ба уһалалгын системэнүүдые Волга дээрэ, Дунда Азида, Украинада ба Крымдэ бариха тухай советскэ правительствын түүхэтэ тогтоолнууд **манай ороной** ажалшадаар угаа ехэ зоригжолтойгоор угтагдаа. Коммунизмын агууехэ барилганууд болбол социалистическэ ажахын саашанхи дэбжэлтэ тухай, коммунизмын материально-техническэ база байгуулха тухай, советскэ арадай тэниглэн байдал тухай большевистскэ партиин ба нүхэр Сталинай эсэшэ сусашагүй анхаралай шэнэ гэршэ мүн. Советскэ патриотизмын мэдэрэлээр зоригжоһон советскэ арад болбол социалистическэ гүрэнэйнгөө оршон мандалгын 34-дэхи жэлдэ ороходоо, социалистическэ экономикын шэнэ саашанхи дэбжэлгын түлөө тэмсэхэ, ажахын бүхы һалбаринуудай техническэ зэбсэглэлые үшөө ехээр дээшэлүүлхэ, оронойнгоо үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй саашанхи хүгжэлтые ба бүхы арадуудай эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай тушэг тулгуури — социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхэ ябадал туйлаха зоригоор түгэс байна.

Нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай мүнөөнэй кампани болбол бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө, дэлхэйн шэнэ дайе англо-американска империалистнуудай үүдхэхэ гэһэн ябадалда эсэргүүгээр Советскэ Союзай хэдэг тэмсэлэй улам шангарһан оршон байдалда үнгэржэ байна. Бүхы советскэ арад болбол эб найрамдалай түлөө, дайнда эсэргүү тэмсэлэй туг доро эрид шууд жагсаа. Эб найрамдалай тала баригшадай Стокгольмско Уряа доро нэгэн һаналаар гараа табяад, советскэ хүнүүд болбол бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые хамгаалха нугаршагүй хүсэл зоригоо мэдүүлээ. Манай социалистическэ Эхэ оронние саашадань һалбаруулха, тэрэнэй экономическа хүсэ шадалые бүхэжүүлхэ ябадалда зорюулагдаһан советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулхы ажал болбол эб найрамдалай хэрэгтэ ехэ оруулалта болоно.

Бурят-Монголой хүдэлмэришэд, колхозннигууд ба интеллигенци, бүхы советскэ арадтаяа адли, социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлһэнэй үндэһөөр, ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахаяа хүсэнэ. Ленинэй ордента паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлэй октябрь һарада түсэбһөө гадуур хэдэн зуун тонно булалдай, шэрэмэй ба бронзын шудхалаа шудхажа үгэһэн байна. Заводой коллектив болбол ноябрь соо 1950 оной үйлэдбэриин түсэбые дүүргэхэ, дүрбэдэхи кварталда түрэл орондоо **дүрбэн миллион түхэриг** арбилжа үгэхэ, тэрэ тоодо уралан нарижуулгын ба ухаалан зохёолгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй ашаар нэгэ миллион түхэригэй арбилалта хэхэ гэһэн социалистическэ уялга абаа.

Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэд Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойн һайндэртэ модо бэлэдхэлэй ба зөөлгын жэлэй түсэб дүүргөө. Энэ предприятиин модошод болбол ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр — декабриин 17 хүрэтэр жэлэй программаһаа гадуур 60 мянган кубометр хэрэглэлэй модо зөөжэ гаргаха гэжэ шиидэбэ.

Кяхтын, Хориин ба бусад аймагуудай олон колхозуудай ажалшад болбол общественнэ малажалые хүгжөөхэ түсэбөө дүүргэээд, малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ хүдэлмэри хэжэ байна.

Республикын партийна организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, һунгагшадай дунда эмхидхэлэй ба ниитэ-политическэ хүдэлмэрие үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй үндэһөөр, ажалшадай ажалай ба политическэ эдэбхиие бэхижүүлхэ ба саашанхи дэбжэлтэ туйлаха, 1950 оной арадай ажахын түсэбые, республикын город, аймаг ба район бүхэнэй ажахын ба культурна байгуулалтын түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ түс эдэбхиие зорюулха ябадал болоно.

Хүн зоной дунда үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэһэн агитационно-пропагандистска хүдэлмэри хадаа һунгуулиин кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэлгын шухалын шухала услови мүн. Һунгагшадай дунда ябуулагдаха агитационно-пропагандистска хүдэлмэрие үдэр бүхэндэ хүтэлбэрилхэ гээшэ — партийна организацинуудай уялга мүн.

Мүнөө үедэ республикын партийна организацинууд һунгуулиин кампанитай дашарамдуулан эмхидхэлэй ба агитационно-ниитын ехэ хүдэлмэри дэлгэрүүлжэ байна. Агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин асуудалнууд ВКП(б)-гэй айкомуудай ба горкомуудай пленумүүд дээрэ, партийна активай суглаанууд дээрэ ба партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай зүблөөнүүд дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ. Партиин Улан-Удын ба Городокско горкомууд, ВКП(б)-гэй Сэлэнгын, Яруунын, Зэдын, Закаменай, Хэжэнгын, Ахын ба бусад айкомууд партийна активай суглаануудые үнгэргөө; партиин Баунтын, Хориин ба бусад айкомууд партийна комитедүүдэй пленумүүдые татаһан байна.

Партийна организацинууд һунгуулиин бүхы участогуудта агитпунктнуудые байгуулаа. Агитационно-ниитын хүдэлмэриин үргэн далайса хангахын тулада, һунгагша бүхэниие хүдэлмэрилдэг газартаншье, ажаһуудаг газартаншье хангахын тулада, партийна олон организацинууд болбол агитаторнуудай ба пропагандистнуудай отрядые нэмэхэ тухай һаналаа табиһан, агитаторнуудые ба пропагандистнуудые саг соонь шэлэжэ олоһон ба зүбөөр хубаарилан табиһан байна. Мүнөө республика дотор 15 мянгаһаа олон коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд агитаторнуудаар, пропагандистнуудаар, агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдөөр, лекторнүүдээр ба элидхэлшэдээр хүдэлмэрилнэ. Улан-Удэ городто дүрбэ мянгаһаа олон агитаторнууд ба пропагандистнууд, Түнхэнэй аймагта—590, Кабанскын — 550, Хориин — 502 агитаторнууд ба пропагандистнууд һунгагшадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулна.

Партийна организацинууд болбол үнгэрһэн һунгуулиин кампанинуудай үедэ суглуулагдаһан тон баян дүй дүршэлые агитационно-пропагандистска хүдэлмэридөө хэрэглэнэ.

Энээнтэй хамта ВКП(б)-гэй зарим айкомууд болбол һунгуулиин участогуудта ниитэ-политическэ хүдэлмэрие дэлгэрүүлгээр удаарһан байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ болбол партиин Кударын, Закаменай, Кяхтын ба бусад зарим айкомуудта хабаадана.

Һунгагшадай дунда ябуулагдаха агитационно-пропагандистска бүхы хүдэлмэриин гол зорилгонь хадаа СССР-эй Конституциин, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Конституцинуудай, һунгуулиин советскэ системын агууехэ принципүүдые, СССР-эй гражданинуудай эрхэ ба уялгануудые ажалшадта ойлгуулха, манай орон дотор социализмын илаһан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые пропагандалха, буржуазна худал демократиие элишэлэн харуулха ябадал болоно.

Агитаторнууд ба пропагандистнууд болбол эли тодо ба үнэн зүб баримтануудые харуулан, коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлдээ манай арадай туйлаһан агууехэ илалтанууд тухай, советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэлэй ба СССР-эй арадуудай хани барисаанай хэлбэришэгүй бэхижэлтэ тухай, советскэ арадай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — Ленин — Сталинай парти тухай ажалшадта хэлэжэ үгэхэ аргатай ба ёһотойшье байна.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин гушан гурбадахи жэлэй ойе тэмдэглэхэдээ советскэ арадай абажа ерэһэн зохёон байгуулхы ажалай алдарта дүнгүүдэй удхашанарые һунгагшадта дэлгэн харуулжа үгэхэ гээшэ агитаторнуудай үндэр ба һайн һайхан зорилго мүн. «Октябрьска революциин ойдо ямар гол дүнтэй ерээбибди гэбэл, Советскэ социалистическэ гүрэнэй политическэ ба экономическа хүсэн үшөө ехээр ургаһан ба бэхижэһэн байна. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ ганса советскэ хүнүүдэй дунда бэшэ, мүн баһа бусад оронуудай ажалшадай дунда советскэ засагай — арадтаа бүрин найдагдадаг ба дурлагдадаг, дэлхэй дээрэхи эгээн демократическа засагай нэрэ хүндэнь үшөө ехээр дээшэлээ. Манай советскэ байгуулалта болбол гүрэнэй ба общественнэ ажабайдалда үргэн олон арад ниитын эдэбхитэй хабаадалгые хангадаг ба тэдэнэй творческо хүсэнүүдэй хүгжэлтын эгээл эрхим формо мүн болоно. Манай гүрэнэй хүтэлбэрилхы ба залан ударидахы хүсэниинь коммунистическэ парти мүн, тэрэнэй политикые советскэ хүнүүд өөрынгөө политика гэжэ тоолодог, өөһэдынгөө интересүүдэй бэелһэниие тэрээндэ харадаг. Советскэ Правительствын байдалай бата бэхи ба ойроо хүртэшэгүй байһанда адли тиимэ бата бэхи ба ойроо хүртэшэгүй дотоодын политическэ байдалтай нэгэшье буржуазна гүрэн дэлхэй дээрэ байхагүй» (Н. А. Булганин, «Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ой» гэһэн элидхэлһээ).

Агитаторнууд ба пропагандистнууд һунгуулиин участогуудта хүдэлмэрилхэдөө, Советскэ Союзай түүхэтэ амжалтанууд тухай ажалшадта хэлэжэ үгэхэ зуураа, ажахын ба культурна байгуулалтын талаар Бурят-Монголой туйлаһан амжалтанууд болбол большевигүүдэй коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро СССР дотор туйлагдаһан социализмын илалтын аша үрэ мүн гэжэ хөөрэлдөөнүүд, элидхэлнүүд ба лекцинүүд дотороо үргэнөөр харуулха ёһотой. Хөөрэлдөөнүүдые, элидхэлнүүдые ба лекцинүүдые хэхэдээ, город, аймаг, хүдөө тосхон ба улуста болоһон социалистическэ шэнэдхэн байгуулалтанууд тухай тодорхой баримтануудые хэрэглэхэ шухала. Гэхэтэй камта, Курумканай, Баргажанай ба бусад аймагуудай партийна эхин организацинуудай олон агитаторнууд болбол ниитэ-политическэ хүдэлмэридөө нютагай ажабайдалһаа абтаһан материалнуудые хангалтатайгаар хэрэглэнэ.

Агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин далайса ба идейнэ хэмжээн партийна организацинуудай хүтэлбэриһөө дулдыдадаг байна. Партийна организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин идейнэ үндэр хэмжээе хангаха, бүхы агитаторнуудай ба пропагандистнуудай, агитколлективүүдэй, уншалгын байшангуудай, клубуудай ба улаан булангуудай ажал-ябуулгые залан ябуулха хэрэг болоно.

Һунгуулиин кампани республика доторнай, бүхы орон дотортол адли, бүгэдэарадай политическэ ба ажалай дэбжэлтын оршон байдалда, Ленин—Сталинай партида арад ниитын этигэл найдабариин ургаһан условинуудта үнгэржэ байна. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд болбол аймагай Советүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэдээ нэгэн һаналтай байһанаа онсо ехээр харуулаа, өөһэдынгөө хамтын кандидадуудта—эрхимэй эрхимүүдтэ, эгээл түрүү ба эрхим хүнүүдтэ, партиин ба Советскэ Правительствын политикые ойлгодог ба тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлжэ шадаха коммунистнуудта ба партийнабэшэ хүнүүдтэ голосуудаа үгэхын тулада һунгалтануудай үлэртэ мүн лэ тиимэ нэгэн һаналтайгаар бэлэдхэжэ байна.

Һунгуулиин окружной комиссинууд аймагай Советүүдэй депутадуудта кандидадуудые регистрацида абалгаяа дүүргээ. Һунгуулиин кампаниин шэнэ үе—коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө агитаци эхилбэ. Коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй һунгуулиин блогоор дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгахын түлөө агитаци хадаа агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин шухалын шухала зорилго мүн. Кандидадуудай түлөө шадамараар, зүбөөр ба үргэнөөр хэһэн агитациһаа нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай амжалта дулдыдаха байна. Партийна организацинуудай хойшолуулашагүй зорилго хадаа—бүхы хүн зоной дунда агитационно-пропагандистска хүдэлмэрие үшөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ба депутадуудта кандидадуудай биографинуудые общественно-политическэ ба ажалай ябуулгые этигэмжэтэ нюурнуудаар ба агитаторнуудаар дамжуулан һунгагшадай һайнаар мэдэдэг болохын тулада һаналаа табиха ябадал болоно.

Депутадуудта кандидадууд тухай хэлэхэ зууртаа, агитаторнууд болбол большевигүүдэй парти хадаа ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта, һунгуулиин үнгэрһэн кампанинуудтал адляар, партийнабэшэ хүдэлмэришэдтэй, албахаагшадтай, интеллигенцитэй блок холбоо байгуулан хабаадажа байна, нютагай Советэй депутадта энэ блогой дэбжүүлһэн кандидадай түлөө голосовалхадаа һунгагшад болбол коммунизм тээшэ замаар Советскэ Союзай арадуудые илалта түгэлдэрөөр хүтэлжэ ябаһан большевигүүдэй коммунистическэ партида хизааргүй этигэл найдабари үзүүлнэ гээшэ гэжэ һунгагшадта ойлгуулха ёһотой.

Республикын хүдөөгэй партийна организацинууд деревнидэ ябуулагдадаг агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин өөрсэ байдагые хараадаа абаха ёһотой. Олохон һуурин газарнууд һунгуулиин участогай центрһээ холо байдаг гээшэ. Колхозннигуудай нилээд ехэ хубинь малажалай фермэнүүд дээрэ, малнуудые үбэлдөө адуулдаг газарта, модо бэлэдхэл дээрэ гэхэ мэтээр хүдэлмэрилнэ. Һунгуулиин кампанида һунгагша бүриин эдэбхитэйгээр хабаадахаар бодомжолон, бүхы һунгагшадые агитационно хүдэлмэреэр хангаха гээшэ агитаторнуудай ба пропагандистнуудай арюун уялга мүн.

Гэхэ зуура, хүдөөһөө ороһон сигналнуудһаа мэдэхэдэ, хэдэ хэдэн аймагуудтахи һунгагшадай зариманиинь агитационно-пропагандистска хүдэлмэридэ хабаадуулагдаагүй байна. Жэшээлхэдэ, Хориин аймагай колхозно партийна организацинуудай олон агитаторнууд малажалай холын фермэнүүд дээрэ хүдэлмэри ябуулнагүй, тэдэ тэндэнь колхозуудай бэеэ хүсэһэн хүн зоной хахадһаа үсөөн бэшэнь байдаг байна. Иволгын, Зэдын, Заиграйн, Ториин аймагуудта ба Улан-Удэ городой Пригородно райондо һунгагшадай байдаг газарнуудтань агитационно хүдэлмэри дутамагаар ябуулагдана. Эдэ дутуу дунданууд зайсуулагдаха ёһотой.

Бурят-монгол хүн зондо зорюулагдаһан хөөрэлдөөнүүд, лекцинүүд ба элидхэлнүүдые түрэлхи хэлэн дээрэнь ябуулхын тула оролдохо хэрэгтэй.

Агитационно-пропагандистска хүдэлмэри ябуулхадаа, эхэнэрнүүдэй ба залуушуулай дунда агитационно хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэ онсо анхарал табижа, городтохи ба деревнидэхи бүхы һунгагшадые большевистскэ нүлөөгөөр хангаха шухала. Сталинска Конституци тухай, советскэ һунгуулиин системэ тухай элидхэлнүүдтэйгээр ба лекцинүүдтэйгээр залуу һунгагшадай суглаануудые эмхидхэн, Улан-Удэ городой Железнодорожно районой, Тарбагатайн, Түнхэнэй ба бусад аймагуудай партийна организацинууд зүб юумэ хэжэ байна.

Һунгагшадтаяа депутадуудта кандидадуудай уулзалга эмхидхэхын тула предприятинууд дээрэ, колхозуудта, совхозуудта, МТС-үүдтэ, тосхонуудта ба улусуудта митингнүүдые, суглаануудые зарлаха, шадаал һаа олон һунгагшадай кандидадуудтаяа танилсаха ябадал хангахын тула цехүүд, бригаданууд, гэрнүүдтэ, общежитинүүд, уншалгын байшангууд, клубууд, улаан булангууд дотор депутадуудта кандидадуудай һунгагшадтаяа хөөрэлдөө эмхидхэхэ шухала.

Һунгуулиин участогуудта байгуулагдаһан агитпунктнууд һунгагшадай дунда ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Улан-Удэ городой Городской райондохи олохон агитпунктнуудта һунгагшадай суглаанууд ба вечернүүд үнгэргэгдөө. Һунгуулиин № 1 участогай агитпункт район соогоо эрхимүүдэй нэгэндэ тоологдоно. Түс агитпунктын ябуулдаг агитационно-пропагандистска хүдэлмэридэнь Педагогическа институдай ба хэлхеэ холбооной Управлениин партийна организацинуудай 80 агитаторнууд хабаадана. Агитпункт доторнь элидхэлнүүд, лекцинүүд ба консультацинууд хэгдэдэг, кинофильмнүүд харуулагдадаг байна. Эдэ партийна организацинууд агитаторнуудай семинарнуудые зарладаг, агитаторнуудай хүдэлмэридэнь туһалдаг байха юм. Һунгуулиин кампаниин үедэ тэндэ агитаторнуудай 6 семинар үнгэргэгдөө.

Гэбэшье, агитаторнуудай хүдэлмэрие һулаар ударидадаг партийна эхин организацинууд үшөөл бии байна.

Агитпунктнууд дотор харуулан ойлгуулха агитаци үргэнөөр эмхидхэхэ, элидхэлнүүд, лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүдые, газетэ уншалга, һунгагшадай һонирходог бүхы асуудалнуудаар справка үгэхэ столнууд, консультацинуудые эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Коммунистическэ партиие, агууехэ вождь ба багша нүхэр Сталинаа тойрон жагсаһан Бурят-Монголой хүдэлмэришэд, колхозннигууд ба интеллигенци, бүхы советскэ арадтал адляар, социалистическэ ажалай шэнэ, шэнэ амжалтануудые туйлан, ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудые тэмдэглэжэ байна. Партийна организацинуудай үргэнөөр эмхидхэһэн агитационно-пропагандистска хүдэлмэри хадаа ажахын ба культурна байгуулалтын зорилгонуудые бэелүүлгэдэ, политическэ ехэ ба харюусалгатай кампани — ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ туһалха байна.

Бурят-Монголой ажалшад, Советскэ Союзай бүхы арадуудтай адляар, нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр һунгуулиин участогуудта ерэжэ, коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта өөһэдынгөө голосуудые нэгэн һаналтайгаар үгэхэ, тиин большевигүүдэй коммунистическэ партида, Советскэ Правительствода, вождь ба багша нүхэр Сталинда тон дуратай, үнэн байдагаа харуулхань лабтай.

Жэл ерэхэ бүри Улан-Удэ городой ажалшадай ба албахаагшадай материальна болон культурна ажабайдал улам ургана. Һүүлэй хоёр жэл соо Улан-Удын лесозаводой хажууда шэнэ тосхон баригдажа, гансахан энэ жэлдэ 50 шахуу айлнуудта һаруул, дулаанууд гэр байранууд үгтэбэ. Зураг дээрэ: лесозаводой стахановец нүхэр Горюновой шэнэ гэртэ агитатор Мария Брулева коммунизмын агууехэ барилганууд гэһэн асуудалаар ээлжээтэ хөөрэлдөөгөө һунгагшадтай үнгэргэжэ байна.

Минеевэй фото.

АЙМАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ДЕПУТАДУУДТА КАНДИДАДУУДЫЕ РЕГИСТРАЦИЛГА

Коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

Иволгын аймагай һунгагш... ажалшадай депутадуудай аймагай Советэй депутадуудта кандид... дууд болгон эрхим хүнүүдээ дэ... жүүлээ. Тэдэниие һунгуулиин Ок... ружной комиссинууд хаа ха... нагүй регистрацида абажа дүү... гэбэ.

Һунгуулиин Ждановска округ... «Кожевник» промартелиин одо... шо Ольга Михайловна Зубкова... гай кандидатура регистрацилагда... Энэ хүндэтэ һайдабариие ш... габьяата ажалаараа туйлаһан ба... на. Нүхэр Зубкова үдэрэйнгөө нор... мые һайн шанартайгаар 180-һаа 220 процент хүрэтэр хододоо дүү... гэдэг юм.

Иволгын дунда һургуулиин ма... матикын багша Мария Дугаров... Санжиева Кировэй нэрэмжэт... колхозой колхозннигуудай хамт... суглаагаар ажалшадай депутаду... дай аймагай Советэй депутад... кандидат болгогдон дэбжүүлэгд... бэлэй. Мүнөө энэ нүхэрэй канд... датурые һунгуулиин Кировскэ Ок... ружной комисси регистраци... абаба.

Тэрэшэлэн Гурульбын сомоно... «Первое Мая» колхозой гэшүү... Аграфена Михайловна Загузин... тэндэхи колхознигуудай зүгһөө аймагай Советэй депутадта кан... дидадаар дэбжүүлэгдэһэн аад, м... нөө һунгуулиин Гурульбын Ок... ружной комиссяар регистраци... абтаад, һунгуулиин бюллетень... оруулагдаха болобо.

Мүнөө аймагай ажалшад һу... гагшадай спискэтэ өөһэдынгөө ф... мили, нэрэ, обог болон түрэһэн... оной хэрэгэр зүбөөр оруулагд... һые шалгажа байна.

Партийна организацинуудай аг... таторнууд кандидадуудай түлөө агитаци үргэнөөр ябуулжа эхилэ...

Ажал хэрэгээрээ алдаршаһан хүнүүд

Сэлэнгын аймагай ажалш... аймагайнгаа Советэй депутадууд... та кандидадууд болгон түрүү а... нүүдээ дэбжүүлээ. Тэдэнэрэй тоо... Карл Марксын нэрэмжэтэ колхо... зой колхознигууд «Красная Селе... га» газетын харюусалгата реда... тор нүхэр Галсан Цыренович Саб... жаевые дэбжүүлээ. Нүхэр Саб... жаев 1947 ондо ажалшадай деп... тадуудай аймагай Советэ депу... тат болгогдон һунгагдаһан юм. Өөрынгөө депутатска уялгануудые һайнаар дүүргэдэг ушарһаа һу... гагшадай дунда хүндэтэй болон... хой. Мүнөө нүхэр Сабжаевай ка... дидатурые һунгуулиин Тамир... ска Окружной комисси регистр... цида абаба.

Ново-Селенгинскэ дунда һу... гуулиин багшанарай ба аймбол... ницын медицинскэ хүдэлмэрилэг... шэдэй болон албахаагшадай кол... лективүүд аймагай Советэй депу... тадта кандидат болгон аймбол... ницые даагша врач Анна Влади... мировна Циринэе дэбжүүлһэн байна. Нүхэр Цирина зоной элүүр энхые сахиха ябадалда анхаралтайгаар хандадаг, мүн ниитын ажал-ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Энэ нүхэрэй кандидатурые һунгуулиин Окружной комисси регистрацида абаад, бюллетендэ оруулха гэжэ нэгэн һаналаар тогтоол гаргаба.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй ба Сэлэнгын Деттубсанаториин хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаагаар ажалшадай депутадуудай аймагай Советэй депутадта кандидат болгогдон Тельманэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин түрүүлэгшэ Дагба Доржиевич Очиров дэбжүүлэгдээ. Һунгуулиин Окружной комисси нүхэр Очировай кандидатурые регистрацилаа.

Түс аймагай Окружной комиссинууд ажалшадай депутадуудай аймагай Советэй депутадуудта кандидадуудые һунгалтанууд тухай Дүримэй ёһоор хаа хаанагүй регистрацилжа дүүргэбэ.

Эрхим бригадир

1925 ондо Бичурын аймагай Буй тосхонто түрэһэн ба ажаһуудаг, Бага-Куналейн МТС-эй тракторна бригадын бригадираар 2 жэлдэ хүдэлмэрилжэ байһан, Буй тосхоной ажалшадай хамтын суглаагаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Анна Леонтьевна Коротовае ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Советэ һунгаха һунгуулиин Буйска № 13 округой һунгуулиин Окружной комисси ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Советэй депутадта кандидадаар регистрацилаба.

Партийна ажабайдалай хажуу тээ

(„Знамя Ленина"—ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой ба аймсоведэй орган)

Кяхтын аймагай ажалшад дайнай хойтохи табанжэлэй түсэбые, колхозно ба совхозно нийтын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ 3 жэлэй түсэбые бэелүүлхэ талаар багабэшэ амжалтануудые туйлаа. Табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн колхозууд болон предприятинуудай тоо улам олошорно. Агуухэ Октябриин 33-дахи жэлэй ойдо ба нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн удаар ерэхэ бүри үргэдэнэ, ехэ амжалтануудые асарна.

Ажахын алибүхы һалбаринуудтахи ямаршье амжалтанууд хадаа нютагай партийна организацинуудай хүтэлбэри доро туйлагдана. Тиин, ажахын һалбаринуудай хүгжэлтын хэмжээн хадаа нютагай партийна организацинуудай хүтэлбэрилхы үүргэеэ ямараар бэелүүлжэ шадаһанһаань, хэр зэргээр партидоторой хүдэлмэрие ябуулһанһаань, тэрэнээ ямараар эмхидхэжэ шадаһанһаань дулдыдана бшуу. «Ажахын амжалтанууд, тэдэнэй бата бэхи ба удаан саг соо байха ябадалынь бүхыдөө лэ партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин амжалтануудһаа дулдыдана» —гэжэ нүхэр Сталин һургадаг.

Тиимэ дээрэһээ, нютагай партийна организацинуудай ажабайдалые үргэнөөр ба шадабаритайгаар харуулха гээшэ аймагай газетэнүүдэй арюун уялга мүн байгаа. Гэбэшье, «Знамя Ленина» газетэ партийна ажабайдалые ойрын хэдэн һаранuудай туршада хангалтагүйгөөр харуулаа.

4 һарын туршада — июнь, август, сентябрь ба октябрь һаранuудта — гаргагдаһан газетын 28 номернууд дотор аймагай партийна организацинуудай ажабайдалые харуулһан оройдоо 5 түрүү бэшэг толилогдоһон байба. Теэд, эдэнь юрэнхыгөөр бэшэгдэнхэй, нютагай байдалһаа тодорхой жэшээнүүдые һайтар харуулаагүй, тэдэ жэшээнүүдтэ гүнзэгы шэнжэлэл хэгдээгүй байха юм. Мүн тэдэнь ажахын-политическэ камбанинуудһаа хожомдожо толилогдодог байна. Октябриин 27-ной газетэдэ «Һунгалтын урдахи агитационно-нийтын хүдэлмэриин далайсые үргэдхэе» гэһэн түрүү бэшэг толилогдобо. Энэнь тон юрэнхы удхатай. Партийна эхин организацинуудай ажабайдалһаа жэшээ харуулагданагүй. Харин аймагай хэдэн олон «партийна ба комсомольско организацинууд агитационно-нийтын хүдэлмэрие эршэмтэйгээр эрхилнэ» гэхэ мэтэ юрэнхыгөөр, адресгүйгөөр бэшэгдэдэг юм. Мүн «Һуралсад — коммунист бүхэнэй уялга» гэһэн түрүү бэшэг (октябриин 31-дэ толилогдонхой) баһал юрэнхыгөөр бэшэгдэнхэй.

«Знамя Ленина» газетэ 4 һарын туршада партийна ажабайдалаар 5 түрүү бэшэг үгэхэһөө бэшэ нэгэшье статья, корреспонденци толилоогүй. Комсомольско ажабайдал огто мартагданхай.

Дурсагдаһан дүрбэн һара хадаа үбһэ ба таряа хуряалгын, гүрэндэ таряа тушаалгын болон малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгын халуун үенүүд байһаниинь хэндэшье мэдээжэ. Партийна организацинуудай ажал-ябуулгань бодото ажал-хүдэлмэри дээрэ үлэмжэ элитээр харагдажа ба шалгагдажа байгаа бшуу. Эгээл тиимэ дээрэһээ партийна эхин организацинуудай партийно-политическэ ба партийно-эмхидхэлэй бүхы хүдэлмэрие дүүрэнээр, саг үргэлжэ газетын хуудаһанууд дээрэ толилжо байгаа һаань, аймагай партийна организациин хүдэлмэрие улам һайжаруулха хэрэгтэ онсо удхатай байха байһаниинь элитэ.

«Знамя Ленина» газетэ неделидэ хоёр дахин гарадаг юм. Мүн энэ газетэ бусад аймагай газетэнүүдтэ орходоо ехэ хэмжээтэйгээр гэхэ гү, али 4 хуудаһатайгаар хэблэгдэдэг. Тиимэһээ, илангаяа партийна ажабайдал номер бүхэндөө үргэнөөр толилжо байха бүхы арга боломжотой байгаа. Гэхэ зуура, энэ газетэ партийна ба комсомольско ажабайдалые үргэнөөр харуулхын орондо пресс-бюрогой ехэнүүд лэ материалнуудаар хуудаһануудаа дүүргэдэг заншалтай.

Аймагайнгаа газетын иигэжэ партийна ажабайдалай хажуу тээ байхада партиин айком юу хаража байгаа юм гэжэ асуугдамаар болоно. Теэд, эндэ үшөө нэгэ үгэ хэлэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, эдэ дүрбэн һаранuудай туршада ВКП(б)-гэй айкомой, аймгүйсэдкомой ба ВЛКСМ-эй айкомой хүдэлмэрилэгшэд нэгэшье дахин газетэдээ бэшээгүй байшоо.

Эдэ бүхы дутуу дунданuудые эрид шууд усадхахын түлөө Кяхтын айкомой бюрогой зүгһөө зохихо хэмжээ абахань шухала.

Һурагшад-комсомолецуудай суглаан

Һаяхан Улан-Удын № 18 бурят дунда һургуулиин комсомолецууд ба һурагшадай хамтын суглаан болоо. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй IV пленумэй тогтоолой дүүргэлтын ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар ВЛКСМ-эй Пригородно райкомой секретарь нүхэр Геськов элидхэл хээ.

Элидхэлшэ хадаа һургуулиин һурагшадай дунда культурно-нийтын хүдэлмэриин хэр зэргээр ябуулагдажа байһан тухай тогтон хэлээ. ВЛКСМ-эй IV пленумэй тогтоолые дүүргэхэ талаар тус һургуулиин эхин комсомольско организаци горьтойкон хүдэлмэри ябуулһан байна. Тэрээнтэй хамта, ехэхэн дутуу дунданууд бии байна гэжэ суглаан дээрэ элирүүлэгдээ.

Үгэ хэлэһэн һурагшад В. Цыренова. Ц. Будаев гэгшэд һурагшадай вечер, концертнүүд заримдаа муугаар эмхидхэгдэжэ, һурагшадые һонирхуулнагүй гэжэ шүүмжэлэл соогоо тэмдэглээ. Мүн һурагшадай дунда хөөрэлдөөн, лекци үсөөн хэгдэдэг байһаниие тэдэнэр шүүмжэлһэн байна.

Һурагша С. Буинов культурна, спортивна хүдэлмэрие һурагшадай дунда бүри үргэдхэхэ шухала гэжэ хэлээ.

Кружогуудай хүдэлмэри тухай һурагша Дондупов хэлэһэн байна. Гадна, республикынгаа уранзохёолшодтой һурагшадай уулзалга үнгэргэхэ хэрэгтэ һургуулиин дирекциин ба комсомольско организациин зүгһөө анхаралаа багаар табидаг байһаниие шүүмжэлэгшэд тэмдэглээ. Комсомольско организациин хүдэлмэриин дутагдалнуудые усадхан, дурсагдаһан тогтоолые дүүргэлтэ болгохо талаар дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаа.

С. Дондупов.

Удмуртска АССР. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Сарапульска заводой коллектив энэ оной эхинһээ хойшо «Урал» гэжэ 1900 радиолонуудые түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэн гаргаба. Зураг дээрэ: «Урал» радиолын конструктор, СССР-эй Верховно Соведэй депутат И. М. Афанасьев хабсаргагша стахановка А. Решетниковада заабари үгэжэ байна.

(ТАСС-эй фотохронико).

Ажалшадай найдабарие дүүргэнэ

Иван Никитьевич Лобич Улан-Удын судно заһабарилгын заводто 1938 онһоо хойшо хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа тус заводой модо болбосоруулдаг цехтэ модельщигээр таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байна. Мүнөө нүхэр Лобич үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, эрхим шанартай продукци бүтээн гаргадаг стахановец болонхой.

Иван Никитьевич дайнай хойтс тээхи табанжэлэйнгээ даалгабарие нёдондо дүүргэһэн юм. Тэрэ хадаа мүнөө нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, халаан бүхэндэ 1,5—2 нормо дүүргэнэ. Нүхэр Лобичын ажалые үндэрөөр сэгнэн, судно-заһабарилгын заводой дирекци болбол өөрынь тамга тэрээндэ олгожо, хэһэн модельнүүдыень шалгалтагүйгөөр тушаан абадаг болоо.

Туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амардаггүй Иван Никитьевич хэхэ ажалаа хараад һуудаггүй, мүн олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Партийнабэшэ большевик Лобич цехынгээ профсоюзай комитедэй түрүүлэгшээр һунгагдаа һэн. Нийтэ-ойлгуулалмжын хүдэлмэрие коллективэйнгээ гэшүүдэй дунда үргэнөөр ябуулһанайнгаа ашаар, социалистическэ мүрысөөндэ хүдэлмэришэн бүхэниие хабаадуулжа шадаа. Тиимэһээ жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн модо болбосоруулгын цех заводой коллектив соохи мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Тус заводой коллектив эрхим стахановец Иван Лобичые ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй депутадаар 1947 ондо нэгэн һаналаар һунгаһан байгаа. Тиин, энэ патриот арад нийтын этигэл найдабарие хүндэтэйгөөр дүүргэжэ ябана.

Н. Бадмацыренова.

Агитаторай блок-нодой 21-дэхи номер

Агитаторай блок-нодой 21-дэхи номер хэблэлһээ гараба. Тус номер дотор 1950 оной ноябриин 6-да болоһон Московско Соведэй баяраай заседани дээрэ «Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 33-дахи жэлэй ой тухай» Н. А. Булганинай хэһэн элидхэл толилогдобо.

Залуу фельдшер

Мухаршэбэрэй аймагай Октябриин сомоной амбулаторидо хэншье ерээ һаатнай, согтой доюун басаган халуунаар угтан абаха. Энэ хадаа амбулаторие даагша фельдшер Анна Филипповна Литвиненко мүн.

Нүхэр Литвиненко Улан-Удын медицинскэ техникумые дүүргэһэн сагһаа хойшо энэ сомоной амбулаторидо саг үргэлжэ хүдэлмэрилнэ. 4 жэл соо хүдэлмэрилхэ зуураа, Аня басаган арад зоной дунда тон хүндэтэй болонхой. Юуб гэхэдэ, залуу фельдшэр болбол ажалдаа оролдосотойгоор хандадаг, хүн зоной эрилтые эрхимээр хангадаг юм. Нүхэр Литвиненко хадаа арад зоной дунда советскэ медицинскэ наукын амжалтанууд тухай элидхэл, хөөрэлдөө үнгэргэжэ байдаг. Мүн бэеын гигиенэ тухай, эдеэ хоолой диэтэ тухай сомоной «Путь Ленина», «Улан-Туяа», «Шэнэ байдал» ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүдэй дунда хэдэ дахин лекци уншаһан байха юм. Тэрэшэлэн профилактическа хүдэлмэринүүдые саг соонь хэжэ байдаг.

Аня басаганай шадамараар хүдэлмэрилдэг дээрэһээ хүнүүдэй үбшэлхэ ябадал хомор болоо. Тиимэһээ 1946—47—48—49 онуудта жэл хүрөөгүй наһатай нэгэшье үхибүүн наһа бараагүй байна. Нүхэр Литвиненко бишыхан хүүгэдые аргалхадаа илангаяа шадабаритай. Жэшээлхэдэ «Шэнэ байдал» гэжэ колхозой гэшүүн Дашима Ивановагай бишыхан Володя хүбүүн үнгэрэгшэ зун хүндөөр үбшэлһэн байгаа. Тэрэ хүбүүн саг дары амбулаторидо асарагдаагүй дээрэһээ үбшэниинь һүжэрөөгдэшэһэн байгаа, теэд, Анна Филипповна абарһан юм. Мүн уушханай воспалени, менингит гэжэ хүндэ үбшэнүүдээр үбшэлһэн хэдэн хүүгэдые эмнэжэ абарһан, тэдэнэй эхэ эсэгэнүүдһээ үнэн зүрхэнэй баясхаланда хүртэһэн байха юм.

Гадна, «Путь Ленина» гэжэ колхозой Иван Гороховский, «Шэнэ байдал» гэжэ колхозой ахалагша моошо Дана Балмаев гэгшэдэй энэ хабар хүндөөр үбшэлхэдэ, нүхэр Литвиненко тэдэнэй үбшэниие дары танижа, ами наһыень абарһан байха юм.

Ингэжэ, нүхэр Литвиненко зоной дунда хүндэтэй врач болонхой.

Мүнөө нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ нүхэр Литвиненко бүри һайнаар ажаллана. Тэрэ хадаа эрхим агитатор юм. Нүхэр Литвиненкодэ 23 һунгагшад даалгагданхай. Тэдэнэй дунда һаяын үдэрнүүдтэ: «Дэлхэй дээрэ эгээл демократическа һунгуулиин системэ», нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин хуули тухай ба Корея дэхи байдал тухай хөөрэлдөөнүүдые нүхэр Литвиненко ехэ һонирхолтойгоор үнгэргөө.

— Арад зонойнгоо ажана тэнигэлэн, элүүр энхэ байдалай түлөө хүдэлмэрилхэһөө ондоо зол жаргал юу байхаб—гэжэ Аня фельдшер омогорхолтойгоор хөөрэдэг.

Б. Дымбрылов,
манай корреспондент.

ЗАЛУУШУУЛАЙ ЗАРИМ ЗОХЁОЛНУУД ТУШАА

(Шэнжэлэл)

Манай бурят-монголой советскэ уранзохёолой литературада залуу бэшэгшэдэй олооро ерэжэ байдагынь мэдээжэ. Эдэнэр хадаа шэнэ шэнэ шүлэгүүд болон поэмэнүүдые, рассказуудые, пьесэнүүд ба повестьнуудые бэшэдэг. Залуу авторнуудай эльгээһэн ба асарһан зохёолнуудай идейнэ удхашанарайнь улам бүри һайнууд боложо, сюжедэйнгээ талаар тодо һонор, темээрээ һонирхолтой, олон янзын боложо байһыень ехэ баясан тэмдэглэхэ шухала.

Советскэ арадай амгалан тайбан ажабайдал, советскэ хүнүүдэй творческо ажалай баяр, эрхим түрүү хүнүүдэй патриотическа үндэр арюун һанал бодол, үүсхэл эрмэлзэлгэ харуулха зорилго залуушуул урдаа табина. Энэ хадаа тон ехэ һайшаалта хэрэг мүн.

Нилээд олон залуу зохёолшод өөһэдынгөө шүлэгүүдые арадуудай агуухэ вождьнор Ленин ба Сталинда, нааг түрэл Эхэ ороноо, алдарта Москвадаа зорюулна.

Бата бэхи эб найрамдалай ба демократиин түлөө тэмсэжэ байһан арадуудай тэмсэл тухайда, англо-американска шуһаша бузар агрессорнуудэй бодото дүрсэ шарайе, шунахай бодолые элирхэйлэн харуулһан хурса удхатай шүлэгүүд бэшэгдэнэ. Энэ шухала темэ дээрэ бэшэдэг нүхэдэй дунда оюун бэлигтэ залуу поэт Дамба Жалсараев онсо илгарна. Мүн поэтесса Ц. Намдакова, залуу поэдүүд Ч. Намжилов, Н. Дамдинов, Н. Цынгуев ба бусад энэ темэ дээрэ бэшэнэд.

Тус шэнжэлэл соо хэдэн залуу нүхэдэй зарим зохёолнуудые абажа хараябди.

Поэтесса **Ц. Намдакова** өөрынгөө шүлэгүүдые советскэ залуушуулай шэн габьяата хэрэг ажалда, тэдэнэй һуралсалда зорюулжа бэшэдэг. «Саянай оройдо» гэһэн шүлэг соонь бидэнэр залуу геологууд тухай уншанабди. Тэдэнэр «бүргэдэй дүүлимэ үндэртэ» һуухадаа саһа бурдаһан соогуур холые шэртэн хаража, «бардам уулын баатар сээжэдэ хороод» байһан баялиг малтамалнуудые олохо тухайдаа дуулалданад. Гэбэшье. Ц. Намдакова геологой магтаалта һайхан ажалые һонирхолтойгоор, поэтическээр, хүнэй дура зүрхэ халаан хүдэлгэмөөр харуулжа шаданагүй.

Манай Сибириин залуу поэтесса Людмила Татьяничева энэ темэ дээрэ, «Түрэл Урал» тухайдаа бэшэһэн олон шүлэгүүдтэй. Геологуудай ажалые энэ поэтессын ямараар харуулһыень һонирхон уншаа һаань Ц. Намдаковада ехэ туһатай бэлэй.

Газарай баялигые геройнгоо яажа олоһон тухайда, тэдэнэй хүсэл зоригой яажа хүсэлдэһэн тухайда бэшэхэ шухала. Шэн габьяата геологуудай ямар ехэ зоригтойень, тэдэнэй бэдэрэлгын амжалтата эсэсые, тэдэнэй илалтые, баясхалангыень залуу поэтесса Ц. Намдаковагай үргэлжэлүүлэн бэшээ һаань ехэ һайн бэлэй.

Мүн энэ авторай шүлэгүүд соо «Бурят басаганһаа мэндэ» гэһэн шүлэг бии. Энэ хадаа темынгээ талаар тон һонин, актуальна, уншахада хүнгэн шүлэг юм. Советскэ залуухан хүнэй, бурят басаганай зүгһөө баяр хүргэлгэ, зол сүлөөгэй түлөө героическаар тэмсэжэ байгаа Вьетнамай хүбүүндэ хандаһан поэтессын үгэнүүд иигэжэ зэдэлнэ:

Эрэлхэг зориг түрэһэндэш,
Эрхэ сүлөө руу эрмэлзэһэндэш,
Бурят басаганһаа мэндэ!
Вьетнамай хүбүүн, шамда,

Ц. Намдакова хадаа комсомольско-залуушуулай хүдэлмэрие, советскэ хүүгэдэй зол жаргалта ажабайдалые, тэдэнэй һуралсалые гүнзэгыгөөр, бүхы талаһаань харуулжа шадаха бэзэ гэжэ хүлеэн найданабди.

Эхилэн бэшэжэ байгаа залуу поэт **Ц. Галанов** нилээд олон шүлэгүүдые бэшээ. Ц. Галановай олохон шүлэгүүд ажалай темэ дээрэ бэшэгдэнхэй.

«Сэнгэ луговод» гэжэ шүлэгыень абаад үзэе. Байгаалиие эрхэдээ абажа, баян үбһэ тэжээлэй түлөө тэмсэхэ тухай тон халуунаар, һонирхолтойгоор бэшэхэ гэжэ тэрэ оролдоо. Гэбэшье, энэ шүлэгынь һулабтар болошоо. Автор хадаа зохёол соогоо луговодой ажалые тон хүнгөөр, халирхайгаар, газаа талаһаань, халта харуулаад дүүргэнэ.

Сэнгэ үбгэнэй сэдьхэл бодолыень, арюун зорилго тухайдаа юун гэжэ һанажа ябаһыень, тэрэнэй патриотическа эрмэлзэлгыень харуулхын орондо, луговод болбол Хурьгад голой һабаһаа канава татажа, уһа ерүүлнэ гэжэ автор хэлээд,

Үбдэг тулама үндэрөөр,
Үсхэн сабшалан ургахал, — гэһэн уридшалан этигэлгээр шүлэгөө дүүргэнэ. Залуу авторай саашадаа хүдэлмэрилбэл энэ шүлэг идейнэ һайн удхатай зохёол болохо байна.

Ц. Галановай бэшэһэн «Ангуушан» гэжэ шүлэг ондоо шүлэгүүдһээнь удхаараа һайншье һаа, уранһайханайнгаа, найруулгынгаа талаар үндэр хэмжээнэй болоожо шадаагүй:

Унэгэнэй мүрые мүшхэжэ
Үдэртөө саһа махадаг юм.
Түсэбөөр үгтэһэн даабаряа,
Түргэн үлүүлэн дүүргэнэ, —

гэхэ мэтын юрэнхы үгэнүүд холбогдон энэ шүлэгтэ ороно. Автор хадаа ангуушанай һонирхолтой ба хүндэтэй ажалые образноор, поэтическээр, уран гоёор харуулжа шаданагүй.

Манай Сибириин поэт, Сталинска шангай лауреат Петр Комаров мүн лэ «Ангуушан» гэһэн шүлэг бэшэһэн юм. Тэрэ хадаа оройдоол 18 мүр соо ангуушанай ажалые ехэ уранаар харуулаа. Энэ шүлэгыень уншахада ангуушан болохо гү, али тэрээнтэй хамта тайга соо ябалсаха хүсэл һанал түрүүлнэ.

...Булганай яажа хөнгёодо
байдагые,
Бугын нуурта яажа шунгадагые,
Мүнөө жэлдэ хаража үзөө...
Үдэшэлэн, нараһан доро тагаан
тодхожо,
Үргэн тайга соо галханаа
яларуулна,
Гэнтэ ниидэһэн шубууе
һануулан
Гүсын хабхаг оболзон
дарбагананa.
Басаган Сейла хүлеэжэл байнал
ха,
Баянхан олзотой гэртээ
бусахал ха,—

гэжэ бэшэнэ.

Ц. Ринчинов арба шахуу шүлэгүүдтэй. «Нүгшэһэн геройдо», «Хилын саадахи байдалһаа», «Санашад», «Колхозой хабар», «Зорилго», «Ахын захяа» гэхэ мэтэ.

Ц. Ринчиновэй бэшэһэн шүлэгүүд соо «Шэнэ танил», «Колхозой хабар» гэһэн хоёр шүлэгүүдһээ бэшэниинь һуланууд. Үгын толгой холбуулаад, ямаршье удха гаргангүй бэшэһэн мүрнүүд олон. Шагнахада шэхэндэ ехэ хажар үгэнүүд бии. «Нүгшэһэн геройдо» гэһэн шүлэг илангаяа һэбхи. Айхабтар ехэ хүсэтэйгөөр дуулдаха шүлэг байха ушартай аад, тиимэ болоногүй, идейнэ ба формынгоо талаар муу шүлэг болоо. «Шэнэ танил» гэһэн шүлэгые һайтар заһажа, энэ шүлэг дээрэ улам саашадаа хүдэлмэрилбэл һонирхолтой зохёол болохо байна.

Эхилэн бэшэжэ байһан ба залуу поэдүүдэй олонхи шүлэгүүд тэмынгээ талаар һонирхолтой, олон янзашье һаа, удха найруулгынгаа талаар, формоороо ехэхэн дутагдалтай байна. Идейнэ үндэр хэмжээнэй шүлэгтэ уранһайханай зохихо формо шухала. Залуу зарим бэшэгшэд өөһэдынгөө зохёолнуудта һула үгэнүүдые оруулжа, тэдэниие хайша хэрэгээр хэрэглэнэд. Энэ хадаа тэдэ залуу бэшэгшэдэй дүршэл мэргэжэлээр бага байһые гэршэлнэ. Манай залуу бэшэгшэд хадаа шүлэгэй яажа шүлэг болодог тухайда багаар, дутуугаар, буруугаар ойлгодог байна. Энээн дээрэһээ ехэнхидээ удха найруулгаараа дутагдалтай шүлэгүүдые бэшэнэд. Зарим нүхэд шүлэгүүдые гоё һайхан болгохо зорилготойгоор, дан хамаагүй үгэнүүдые олоор нялжа, зорюута хилгэжэ, һайн шүлэгөө муу болгожорхино.

Олон залуу поэдүүд идейнэ талаараа һула шүлэгүүдтэй. Тэдэнэр колхозой хабар тухай гү, али нютагайнгаа баялиг тухайда бэшэхэдээ хадын ба тэнгэриин сэнхир үнгэ, набша сэсэгэй һайханиие дурдаад лэ шүлэгөө дүүргэнэ. Советскэ хүнүүдые, тэдэнэй шэн габьяата ажалые харуулхаяа зарим залуу бэшэгшэд оролдоногүй. Энэ хадаа залуу поэдүүдэй ехэхэн дутагдалынь болоно гээшэ.

Бадма Шойдоков хадаа хэдэн жэлэй турша соо зохёолнуудые бэшэнэ. Нүхэр Шойдоков хэдэн оршуулгануудые хэһэн ба тэрэнэйнгээ хажуугаар «Һарьдагай дэргэдэ» гэһэн повесть зохёогоо.

Энэ повесть соо залуу автор манай республикын колхозые харуулха зорилго урдаа табяа. Манай колхознигуудые, тэдэнэй сүлөөтэ ажалые, баян байдалые, хүдөө ажалдаа амжалта туйлахын түлөө тэмсэһэн тэдэнэй үдэр үдэрэй тэмсэлые харуулха гээшэ тон хүндэтэй ба һайшаалтайшье, харюусалгатайшье хэрэг мүн.

Тус повесть соо һонирхолтойгоор, мэргэнээр, шадабаритайгаар бэшэгдэһэн хэһэгүүд бии байна. Энэ хадаа ажабайдалые залуу авторай хёрхоор ажаглажа шададагые, тэрэнэй оролдолго хэшээл ехээр гаргаһые бодотоор гэршэлнэ. Гэбэшье, энэ зохёол юрэнхы дээрээ хангалтатай һайн повесть болоожо шадаагүй. Энэ томохон зохёол бэшэхынгээ урда тээ нүхэр Б. Шойдоков хадаа мэргэжэлтэ нүхэдтэ хандажа, тэдэнэй зүбшэл шагнаагүй, колхозой ажабайдалые харуулжа бэшэһэн советскэ эрхим уранзохёолшодой, манай лауреадуудай һайн һайн номуудые багаар уншаа гээшэ ха гэжэ һанамаар.

Оролдолго болон мэргэжэлээрээ, уран зохёол бэшэхэ эрмэлзэлгээрээ нүхэр Б. Шойдоков нүхэд соогоо онсо илгарна. Ушар тиимэһээ энэ нүхэрэй зохёолдо илангаяа ехэхэн эрилтэ табиха ушартайбди.

Тус повесть хадаа почто зөөдэг үбгэнөөр һуулсажа Дамдин гэжэ залуу хүн Советскэ Армиин зэргэһээ колхоздоо бусаһые харуулгаар эхилнэ. Дамдин хүбүүн түрэл колхоз дээрэхи һургуулидаа һурагшаар хүдэлмэрилнэ. Һургуулида хүдэлмэрилжэ байхаһаа гадна, энэ нүхэр шэнэ һургуулиин барилга дээрэ ажаллалсана, газар хахалалсана. Энэнь тон һайн. Гэбэшье һурагшадай, пионернүүдэй дунда тэрэнэй хэһэн хүдэлмэри тухай автор нэгэшье үгэ хэлэнэгүй.

Автор хадаа Дамдиниие шударгуу түрүү хүн болгожо харуулха зорилготойгоор элдэб олон янзын ажалда эльгээнэ. Жэшээнь, жэл бүри үерлэдэг голые шэнэ һабада оруулхаяа колхознигууд намаг шабар малтана. «...Олон колхознигуудай дунда Дамдин Дугарович мүн тэдээнтэй алли һугадаа хүрэтэр (?) шабар соо зоогдошоод, заримдаа халтиран унажа байгаад...» гэхэ мэтэ.

Хэрбээ хүн һугасаа намаг соо орошоо һаа хүдэлмэри тухай һанаха ба ажаллажа шадаха арга боломжотой байхань һэжэглэмээр бэшэ гү?

Колхознигууд иимэ хүшэр хүдэлмэрие механизмуудай туһалбаряар бэшэ, харин өөһэдыгөө хара хүсөөр хэжэ, даншье үсөөхэн үдэр соо голой һабые урилуулжа байһанаар повесть соо харагдана. Иимэһээ, Дамдинай болон бусад колхознигуудай хэһэн, бүтээһэн ажалда уншагшадай этигэхэ этигэлыень автор өөрөө хаһана гээшэ.

Советскэ Армиин зэргэдэ ябаһан сэрэгшэд айхабтар ехэ коммунистическэ хүмүүжэл, бэеын хатуужал олодог. Энэ шанарые Дамдинда огто үзэнэгүйбди. Энэ хадаа тус повестиин гол алдуунуудай нэгэниинь мүн. Повесть соо колхозой түрүүлэгшэ болон партийна организациин секретарьнууд тухай бэшэгдэһэншье һаа, тэдэнэй ажал ехэхэн дутагдалтайгаар харуулагдана.

Нүхэр Шойдоковой хэһэн оршуулгын шанарынь бэшэһэн энэ повестьһоо хэмжээгүй үндэр шатада байна. Оршуулга дээрэ саашадаа хүдэлмэрилбэл тэрэ нилээд һайн амжалта туйлаха байна гэжэ һанамаар.

Ородой гайхамшагта уранзохёолшо А. П. Чеховэй рассказуудые нүхэр Шойдоков оршуулаа. Энэ хадаа залуу бэшэгшэдэ айхабтар ехэ дүршэл мэргэжэл, литературын һайн һургуули хүмүүжэл болоһониинь лабтай.

Залуу зохёолшод хадаа идейнэ талаараа үндэр, манай советскэ арадай нэрэ түрэдэ хүрэмөөр тэмсэһэн тэмсэлые, советскэ арадуудай героическа ажал хэрэгые үргэнөөр, зүбөөр харуулһан шүлэг зохёолнуудые бэшэхэеэ оролдохо ёһотой. Абаһан темэеэ гүнзэгыгөөр шиидхэхын түлөө бүхы оролдолго шадабаряа хандуулжа, урдаа тон ехэ эрилтэ табиха шухала.

Залуу уранзохёолшод хадаа өөрынгөө политическэ болон юрэнхы эрдэм мэдэрэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ, ородой классигуудай, советскэ түрүү уранзохёолшодой, Сталинска шангай лауреадуудай бэшэһэн зохёолнуудые шудалан уншаха ушартай.

Мүн бурят-монгол хэлэеэ һайтар шудалжа, арадай баялиг аман зохёолнуудтай ойро танилсажа, республикынгаа түрүү поэдүүдэй, уранзохёолшодой һайн һайн зохёолнуудтай саг үргэлжэ танилсажа байха шухала. Бурят-монгол советскэ литературын үндэһэ һуурь табигша Х. Намсараевай, поэдүүд Ц. Галсановай, Ж. Тумуновэй, Ш. Нимбуевай болон бусадай зохёолнуудаа бэшэхэ гурим ба формонь, темые харуулха арга шадабаринуудынь һонирхолтой, бэе бэеһээ онсо илгардаг байна. Тэрээн тухай залуу поэдүүд мэдэхэ ба бодожо үзэхэ ушартай.

Үнгэргэгдэхэеэ байгаа залуу уранзохёолшодой конференци хадаа манай залуу нүхэдэй ажалда, тэдэнэй саашадаа ургаха ябадалдань бодото ехэ туһаламжа үзүүлжэ, шэнэ шэнэ залуу зохёолшодой арадай гүн дундаһаа урган ерэхэ хэрэгтэ һайн нүлөө үгэхэ гэжэ найданабди.

Ч. Цыдендамбаев.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Түсэбөө дүүргэхыемнай һаатуулна

(Колхознигууд-сезоннигуудай бэшэг)

«Гүрэнэй түсэб хадаа хуули мүн. Тэрээндэ гэжэ тодорхойлогдоһон даалгабарие предприяти бүхэн дүүргэхэ уялгатай» гэжэ Агууехэ Октябриин 33 жэлэй ой тухай хэлэһэн элидхэл соогоо нүхэр Н. А. Булганин заана. Энэ тон зүбтэй.

Бидэнэр, Ториин аймагай томо-хогдоһон «Улаан-Бургалтай» колхозой 55 гэшүүд, 50 моритойгоор Итанциин леспромхоздо модо бэлэдхэхэ ба шэрэхын тулада үшөө октябриин 28-да ерээбди. Тэрэ гэһэнһээ хойшо мүртэй хүдэлмэри үшөө хээдүй байнабди. Юуб гэхэдэ, модошодой байха гэр байра заһабарилагдаагүй байшоо. Мүнөө бидэнэр «Средний Ирхерик» гэжэ участогта ошоод, пеэшэн ба сонхогүй, задагай зайдан амбар соо байнабди.

Тиихэдэ, моридтоо эдюулхэ үбһэ тэжээл, овёс, ногоон һолоомо гэхэ мэтэ байхагүй. Ушар иимэһээ зарим мориднай унаһаа гаража байна. Энэ байдалые һайн мэдэжэ байһаншье, тус леспромхозой директор нүхэр Ставский ямаршье хэмжээ абанагүй. Мүн модошодой хэрэглэхэ зэр зэмсэгүүд модошон бүхэндэ хүртэхөөр бэлэдхэгдээдүй байха юм.

Модо бэлэдхэлэй сезон октябриин 15-һаа эхилээ. Тэдэ, ерэһэнһээ хойшо бидэнэрэй хэһэн юумэ ээлтэй байна. Иимэ условитой байгаад, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ тухай хэлэһэнэйшье хэрэггүй. Мүн тэрэшэлэн тус леспромхозой ОРС-ын магазинуудта ба ларёгуудта түрүүшын ээлжээнэй эд бараанай зүйлнүүд ассортиментын ёһоор байнагүй.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой эрилтын ёһоор 1950—1951 онуудай модо бэлэдхэлэй намар-үбэлэй сезон соо 116 удэрэй нормо дүүргэжэ, Эхэ оронроо барилгын модо ба түлеэ элбэг ехээр үгэхэһөө гадна, тус тогтоол соо хэлэгдэһэн хүнгэлэлтэдэ дүүрэн хүртэхөөр шиидэнхэйбди. Тэдэ, энэ хүсэлэмнай һаад, тойбо татадаг хүлүүдэй байхань саашадаа тэсэмээр бэшэ. Иигэжэ гүрэнэй даалгабарие таһалдуулха түйлдэ хүргөөд, өөрынгөө гээгдэлые түрүүшүүлээр халхалхые оролдон һуулаг хүнүүдые «буржуазна комбинаторнууд» гэжэ нүхэр Н. А. Булганин тон зүбөөр нэрлэһэн байна.

«Улаан-Бургалтай» гэжэ колхозой модошодой даалгабарияар: **Цыбиков, Мухадзоев ба Очиров.**

Хуули буса ябадалай хойшолонгууд

«Заготживсырьёгой» конторо Ахын аймагта нёдоно жэлдэ эмхидхэгдэһэн юм. Энэ үе соо тэрэнэй директор Сыденов Константин Михайловичын «ажалябуулгань» арадай ба гүрэнэй зөөрие нишэ тиишэнь үрилгөөр, үбэршэлгөөр үнгэрөө.

Тус конторын хүдэлмэрие шэнэлхэн табихын орондо, өөрынгөө үмсын ажал ехээр эрхилнэ. Колхозно Устав бүдүүлигээр эбдэн, Кировэй нэрэмжэтэ колхозноо хүдэлмэриинь мори арендээр абаад, тэрээн үмсынгөө ашаг туһада хэрэглэнэ. Мүн тус колхоздо хэдэн мянган түхэриг үритэй болошье, тэрэнээ түлэнэгүй.

Эд бараа хадагалха центральна склад барилгада һомологдоһон мүнгые ашаглажа шадангүй үлөөгөө. Энэ барилга хүтэлбэрилхөөр Улан-Удэһээ уригдаһан техник Бодоновто хэдэн мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ хии түлөө.

Складай барилгада хэрэглэгдэхээр бэлэдхэгдэһэн 130 кубометр барилгын модон ой соогоо үмхирэжэ хэбтэнэ.

Гадна, түүхэй эд бэлэдхэдэг агент болгожо, олонииты ба гүрэнэй зөөри үрүһэнгөө түлөө сүүдлэгдэһэн жулик Матвей Балданов гэгшые абаа. Элэ хоёр хүлигүүд хошуугаа холбон, элдэб хуули буса хэрэгүүдые саг үргэлжэ хэжэ байна.

Республиканска «Заготживсырьёгой» конторо болбол Сыденовэй ажал хүдэлмэрие шалгажа үзөөд, тэрэние хуулиин хатуу харюусалгада хабаадуулха ёһотой.

С. Саянский.

Ойлгууламжын хүдэлмэриин һула дээрэһээ...

Баргажанай сельпогой хүдэлмэрилэгшэд пайщигүүдайнгаа дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һулаар ябуулна. Ушар иимэһээ олонхи пайщигууд ээлжээтэ түлбэрээ саг соонь оруулдаггүй байна. Аймагай центрын хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай дундаһаа аяар 300 гаран хүн пайщигууд болоодүй заадаа.

Тиихэдэ, тус сельпогой 16 хүдэлмэрилэгшэд, райсоюзай 13 хүдэлмэрилэгшэд сельпогойнгоо пайщигууд болоогүй байха юм. Тэдэнэй дунда хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдшье бии.

Иимэ ябадалые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Аймпотребсоюзай болон сельпогой хүтэлбэрилэгшэд арад зоной дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр хэжэ, ажалшан бүхэнине пайщик болгон, һунгалтануудай үдэрые угтаха үүргэтэй.

А. Баргузинский.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

Ладоев хүдэлмэриһөө гаргагдаба

«Хоёр ондоо хүдэлмэритэй хүршэнэр» гэһэн гаршагтай статья манай газетын сентябриин 23-най номерто толилогдоһон юм.

Тус статья соо Баргажанай аймагай Баянголой худөөгэй клубые даагша нүхэр Ладоевой муугаар хүдэлмэрилдэг тухай хэлэгдэһэн байгаа.

Аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Эрдынеевэй мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд зүб байжа, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһаг тус клубай хүдэлмэриин дутуунуудые зайлуулхын тула тодорхой хэмжээнүүдые хараалаа.

Баянголой худөөгэй клубые даагша нүхэр Ладоев хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдөө.

„Дүүргэгдөөгүй тогтоол"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын сентябриин 13-най номерто толилогдоһон байгаа.

Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд тодоржо, коммунальна ажахын таһагай хүдэлмэри тухай асуудал аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ хэлэгдэбэ.

Аймсоведэй гүйсэдком тус таһагай хүдэлмэрие һайжаруулха хэмжээ абаа гэжэ Кабанскын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Соболев манай редакцида мэдээсэбэ.

Хэмжээ абтаба

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной фермэ манай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые муугаар ябуулжа байһан тухай статья манай газетын сентябриин 20-ной номерто толилогдоһон байгаа.

Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд тодороо. Мүнөө племфермын малнууд үбэлэй байраар ба үбһэ тэжээлээр хангагдаа гэжэ аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Эрдынеев манай редакцида мэдээсэбэ.

„Оршо ба гарша"

Иимэ гаршагтай фельетон манай газетын октябриин 13-най номерто толилогдоһон юм.

Хэлэхэ холбоонэй Министерствын Буряг-Монголой Управлениин начальнигай орлогшо нүхэр Новицкиин мэдээсэһэнэй ёһоор, «Оршо ба гарша» гэжэ фельетон соо хэлэгдэһэн баримтанууд үнэн байба. Оронгын сомондохи почтово агентствые даагша нүхэр Шилиндэ административна зэмэ тохоогдоо. Мүн тэрэние һэлгэжэ, ондоо хүниие тус ажалда оруулжа тушаа асуудал зүбшэгдэжэ байна.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгресс

Ноябриин 17-ной үглөөнэй заседани

ВАРШАВА, ноябриин 17. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессэй хүдэлмэрине польско арад ехэ баяртайгаар ба һонирхолтойгоор хаража байна. Наукын, культурын ба искусствынгаа элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай мэдүүлгэнүүдые польско газетэ толилно, тэдэнэр дайнда эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр эрид шиидхэһэй байһанаа мэдүүлнэ. Польско ажалшад конгрессэй хүдэлмэри үйлэлбэриин шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэбэ. Гансахан Катовицка воеводстводохи хүдэлмэришэд эб найрамдалай 7 мянган вахтануудые эмхидхэжэ, үйлэдбэриин шэнэ уялгануудые абаһан байна. Польско тарзашад конгрессэй нээлгые мүн лэ ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Перемышльска уездын Фредрополь деревниин газартаряалангай үйлэдбэриин кооперативай гэшүүд конгрессэй хүндэлэлдэ зориулан, өөһэдынгөө кооперативые «Эб найрамдалай түлөө тэмсэл» гэжэ нэрлэхээр шиидэ.

Ноябриин 17-до конгрессэй үглөөнэй заседаниин нээгдэхын урда тээ, «Польско үгын байшангай» үбэр талада варшавска залуушуулай олон мянган түлөөлэгшэд суглараба. Нэрьемэ альгаташалгаар ба «Эб найрамдал!», «Эб найрамдал мандаха болтогой!», «Бидэнэр эб найрамдал эрилэбди!» гэһэн үгэнүүдээр делегадуудые амаршалба.

Конгрессэй нээгдэхэ үдэр тэрэнэй хүдэлмэридэ 1396 делегадууд хабаадаба. Италиин, Германидахи англиска эзэмдэлгын зонын ба бусад зариман делегадууд мүнөөдэр ерээ. Хүхэ хубсаһатай хүбүүд ба басагад—немецкэ сүлөөтэ залуушуулай союзай гэшүүд нииитын анхарал татана. Эдэнэр—американско-англиска полицейскэ ёһо журамай бүхы аашануудые бэеэрээ үзэжэ байһан хүнүүд—баруун Германиһаа ерээ. Эб найрамдалай түлөө, единэ демократическа Германиин түлөө тэмсэлдэ хабаадаһан ушарһаа түрмэдэ һуужа байһанаа һаяхан гараһан хүнүүдшье тэдэнэй дунда бии.

Президиумэй шиидхэбэрээр конгрессэй заседаниинууд дээрэ иимэ делегадууд ээлжээтэ түрүүлэгшээр байха болобо гэжэ заседаниин эхиндэ делегат Де Шамбрэн сонослоо: Эжени Коттон (Франци), Джон Бернал (Англи), Го Мо-жо (Хитад), Ломбардо Толедано (Мексика), Хейг (США), Джесси Стрит (Австрали), Габриэль Д'Арбусье (Африка), Александр Фадеев (СССР), Ив Фарж (Франци), Пьетро Ненни (Итали).

Тэрэнэй һүүлээр, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшэ Жолио-Кюридэ үгэ үгтэбэ. Тэрэ хадаа Бүхэдэлхэйн Нэгэдэхи конгрессһээ хойшонхи үе соо хэгдэһэн эб найрамдалай тала баригшадай дэлхэйн хүдэлөөнэй нииитэ ажал-ябуулга тухайда, дайнай һүжэрһэ байгаа аюулай тохёолдоод байхада тус хүдэлөөе үргэдхэхэ зорилго тухай элидхэл хэбэ.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

Арадай армиин сэрэгүүд энээнэй урда тээ байһан газартаа — Сейсен-ко мүрэние зүбшаажа ба Токусен районДо американска болон урда-корейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү дайшалхы элдэбхитэ ябуулганууды хэбэ гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин ноябриин 17-до дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Хойто Корейдэхи американска олон солдадууд хүлдэнэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 17. (ТАСС). Хойто Корейдэ американска солдадуудай хүлдэһэн олон тоото ушарнууд тухай мэдээсэлнүүд Кореяһаа абтана. Корейдэхи дошхон хүйтэн байдалые тэмдэглэхэ зуураа, Юнайтед пресс агентствын сеульска корреспондент Саймонд иигэжэ бэшэнэ: «Зунай хубсаһатайгаар Хойто Кореяын хүрсаһан соогуур ябажа байгаа американска солдадуудай хүлөө хүлдэһэн ушарнууд олон зуугаадаар тоологдоно. Пехотинецууд ба далайн пехотын солдадууд окопууд дотор һүнингөө лааража шэшэрнэ. Солдадууд хубсаһан дээгүүрээ зунай сааһан комбинезонуудые үмдэнэ, сүлөө саггаа түүдэг табиха модо олохо.

ФИЛИППИНЫДЭХИ ДАЙНАЙ ЯБУУЛГАНУУД

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 17. (ТАСС). Манилаһаа Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Арадай-сүлөөлэлгын армиин («Хукбонг») сэрэгүүд ноябриин 15-най һүни Лусон арадай центральна хубидахи 3 городто добтолһон байна.

АВСТРАЛИЙСКА ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ГУТАМШАГ ЯБУУЛГА

СИДНЕЙ, ноябриин 16. (ТАСС). Австралиин ажалай, национальна алба тохолгын ба иммиграциин министр Холт болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессто хабаадахаар Польша руу ошожо ябаһан австралийска 25 делегадуудай паспортнуудые болюулха захирала үгөө. Конференцидэ ошожо ябаһан бүхы һоорнуудай паспортнуудые болюулха заабарие үгэһэн тухайгаа хилын саанахи австралийска бүхы түлөөлэгшэдтэ телеграфаар мэдээсэбэ гэжэ Холт мэдүүлээ.

ГРЕКО-ТУРЕЦКЭ СЭРЭГЭЙ ДОГОВОР БАТАЛХА БЭЛЭДХЭЛ

СОФИЯ, ноябриин 17. (ТАСС). Болгарска телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөө үедэ греко-турецкэ сэрэгэй договор баталха ехэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна гэжэ Эллас пресс агентство мэдээсэнэ.

Афинада греческэ премьер-министр Венизелос ба Грецидэхи турецкэ посол хоёрой хоорондо хэлсээн болоожо байхада, Фалеронско бухта руу турецкэ хоёр контрминоносец ерэжэ, монархо-фашистска правительствын зүгһөө баяртайгаар угтагдаа гэжэ агентство тэмдэглэнэ.

Американска компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 15. (ТАСС). Фоли-сквертэ болоһон процессэй приговорые буруушааһан США-гэй верховно сүүдтэ бариһан өөрынгөө апелляцие үндэһэлһэн тула гадаадын элитэ адвокадуудаа туһаламжа абаха ябадал түйлахаби гэһэн мэдүүлгэ Американска компартиин хүтэлбэрилэгшэд толилоо. Мүнөөнэй галзууравшьы орошон байдалда американска адвокадуудай тон хүндэ условитой байһан ушарһаань, энээние хэхэ хүсэхала болоо гэжэ компартиин хүтэлбэрилэгшэд заана.

Фоли-сквертэхи процесс дээрэ сүүдлэгдэһэн, компартиин 11 хүтэлбэрилэгшэдэй гар табиатай мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ: Бидэниие сүүдлэхэ үндэһэн болоһон Смитын хуулиин конституционнобэшэ байһан тухай тобшолоонуудые США-гэй верховно сүүдтэ бидэнэр энэ недели соо эльгээхэмнай. Энээнэй үндэһөөр лэ манай апелляцие хаража үзэхэ гэжэ верховно сүүд һая зүбшөөһэн байна.

Политическэ элдэб үзэл бодолтой ба социальна зэргэтэй хүнүүд—манай адвокадууд өөһэдынгөө клиентнүүдые ехээр үмөөрһэн түлөө судья Медина гэгшээр хэһэ хэгдэһэн байгаа. Мүнөө тэдэнэр өөһэдөө хохидол үзэһэн хүнүүд болонхой.

Энэ шалтагаанаар, компартиин ударидагшад хадаа коммунистнүүдай ба компартиин хуулита эрхэнүүдые хамгаалха гэжэ шиидэһэн гадаадын элитэ адвокадуудта хандаха баатай болоо.

Компартиин ударидагшадай хэрэг тушаа приговорые болюулхын түлөө тэмсыт гэжэ бүхы үнэнтэ демократнууд эрилдэг үйлдэл бүхэн суур мэдүүлгын түгэсхэл соонь хэлэгдэнэ.

Луис Карлос Престес сүгөөдэ байна

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 15. (ТАСС). Интерпресс гэжэ бразильска агентствын дамжуулһанай ёһоор, Бразилиин компартиин генеральна секретарь Луис Карлос Престесэй арестовалагдаһан тухай буржуазна телеграфна агентствонуудай һаяын мэдээсэлнүүд худал байшоо. Престес ба тэрэнэй дутэн соратнигууд «национальна сүлөөрэлгын түлөө, хилээмэнэй, эрхэ сүлөөгэй ба эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө» бразильска арадай тэмсэлые подполеһоо хүтэлбэрилжэ байһаар.

Луис Карлос Престесые ба Бразилиин компартиин ондоо 17 хүтэлбэрилэгшэдые арестовалха тухай дотоодын хэрэгүүдэй министрын захиралтые Бразилиин верховно трибунал һая баталаа.

США-гэй гүрэнэй департаментын заабаряар хэгдэжэ байгаа правительствын террористическэ хэмжээ-ябуулганууд эсэргүү протестын хүдэлөөн Бразилида үргэдэжэ байна гэжэ Интерпресс агентство мэдээсэнэ.

Французска арадай зэбүүрхэл

ПАРИЖ, ноябриин 16. (ТАСС). Советскэ пассажирска самолёдые американска реактивна истребителиин добтолһон тушаа Германидахи США-гэй верховно комиссар Макклой гэгшэтэ Германидахи Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшэ, армиин генерал Чуйковой бэшэгые парижска хэдэн газетэнүүд толилбо.

Энээнтэй дашарамдуулан, «Юманите» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Тэдэнэр Морис Торезые алаха хүсэлэнтэй байгаа. Морис Торез «хүэжэ магадгүй» гэжэ Францидахи хархис хэблэлэй ямар ушарһаа бэшэһэнинь мүнөө ойлгосотой. Францида Жак-Дюклогой, Италида Тольяттиин, Японидо Токудын ами наһанда добтолхо, Бельгидэ Ляое алаха захирална үгэһэн нэгэ ле центрһээ тус хэблэл ударидалда абажа байдагынь эли болоо.

Морис Торезэй аминда хоро хүргэхэ гэһэн һэдэлгэ тушаа өөһэдынгөө зэбүүрхэлые мэдүүлһэбди».

Түргөөр эдэгэхыень Морис Торездэ хүсэжэ, Франциин олон тоото организациудһаа «Юманите» газетын адресаар эльгэһэн бэшэгүүдэй списогые толилбо.

Лейбористска правительствын бузар ябуулгануудта эсэргүү протестнүүд

ЛОНДОН, ноябриин 16. (ТАСС). Сент-Панкрасай (Лондон) городской Ратуша дотор митинг болоходо, 600 хүн хабаадаа. Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессые Шеффилддэ үнгэргэхэ аргагүй болгоһон англиска правительствын ябуулганууда эсэргүү протестын резолюци тус митинг дээрэ абтаа.

Правительствын полицейскэ мэтүүдые эрид буруушааһан үгэ хэлэгшэд тоодо лейбористска партиин хэдэн гэшүүд бии байгаа.

Митинг дээрэ абаһан резолюци дотрнь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй делегадууд болон Англи ошохоһоо дахяэй дээрэ алдаршаһан нюурнууда зүбшөөгөөгүй правительствын ябуулгануудые митингдэ хабаадагшад эрид буруушаана. Правительствын ябуулганууйнь Англиин демократическа заншалнуудые бурингмэн эбдэһэн ябадал болоно гэжэ мэдүүлнэбди».

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгресс дээрэ хэлэгдэһэн үгэнүүдые Англи дотор шадаалһаа олон хүнүүдтэ танилсуулха ябадал түйлахаар эрид шиидэнхэйбди гэжэ митингдэ хабаадагшад мэдүүлнэ».

Англиска засагаархидай антидемократическа шэнэ акт

ПРАГА, ноябриин 16. (ТАСС). Телепресс агентствын лондонско корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, Студентнүүдэй уласхоорондын союзай генеральна секретарь итальянец Джованни Берлингуэр гэгшые Англиһаа сүлэн бусааһан тушаа англиска студентнэр ехээр дураа гутаба.

Англиин ба Уэльсын студентнэрэй национальна союзой советэй заседанида байлсаха зорилготой ноябриин 11-дэ лондонско аэропортдо ерэһэнэйнь һүүлээр, Англида Берлингуэрэй тогтохые зүбшөөгөөгүй.

Англиска тусхай агентнүүд Берлингуэрые абажа ябаһан багажые нэгжэһэн, олон документнүүдыень копиие буулгажа абаһан ба удаалуулан тэрэниие Англиһаа самолёдоор сүлэн бусааһан байна.

БАРГАЖАНАЙ КОНСЕРВНЭ ЗАВОДТО

Усть-Баргажанай загаһа-консервын комбинадта нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэртэ зориулагдаһан социалистическэ мүрысөөн улам ердэлжэ байна. Стахановецууд Клавдия Дружининкова, Анна Гатьяннкова гэгшэд хадаан бүхашийнгөө нормые 150 процент хүрэтэр дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүүлэн ябана. Зураг дээрэ: К. Дружинникова (зүүн гарһаа), А. Гатьянникова (баруун гарһаа) гэгшэд ажаллажа байна.

М. Минеевэй фото.

Комбинадай хүдэлмэришэдтэ

(Москваһаа бэшэг)

Хэдэн олон москвагайхидай зүгһөө Усть-Баргажанай загаһанай-консервнэ комбинадай коллективтэ баяр хүргөөд, саашадаа үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдэнэр хүсэнэ. Тус заводой продукциинь үнэхэ ээ Улаанбаатар ба амжалтатайгаар бүйлуулагдаһан байдаг. Усть-Баргажанһаа асаргадаһан консервнэ зүйлнүүдые москвагайхид ехэр худалдажа абадаг.

Саашадаа продукциингаа ассортиментые улам үргэдхэхын түлөө тэмсэхыень тэдэнэр хүсэнэбди. Жэшээлхэдэ, загаһанай консервэ шэнгээр котлет хэжэ болохо байна. Тиихэдэ, жэжэ хэмжүүртэй банкануудтай консервэ гаргаа һаань ажалшадай худалдан абахань улам нэмэхэ бэзэ гэжэ һанагдана.

А. Апарников.

СПОРТИБНА ХРОНИКО

Республиканска физкультурна агитбригадын гэшүүн К. Синицин «Буржуазна спортын шэнжэ» гэһэн темээр лекци шэлэй заводой залуу һунгагшадта уншаба. Һүүлээрнь республикын эрхим гимнастнууд, боксёрнууд ба бусад спортсменүүд спортивна номернуудые харуулба.

* * *

Мүнөөдэр санаар, конькигаар, ородой хоккейгээр, волейболоор ба баскетболоор матчева уулзалга ПВЗ-гэй каток дээрэ үнгэргэдэхэнэ. Эндэ «Локомотив» (ПВЗ), «Большевик», «Медик», «Динамо», «Спартак», «Локомотив» (түмэр зам) командануул уулзаха байна.

* * *

Физическэ культура ба спортын республиканска комитедэй дэргэдэ лекторскэ группа эмхидхэгдэбэ. Тэрэнэй составта К. Синицин, Л. Бабыкин, К. Шапров ба бусад оролсобо. Эдэнэр физическэ культура ба спортын асуудалнуудаар лекцинүүдые уншаха байна.

Багашуулай республиканска спортивна һургуулиин дэргэдэ ородой хоккейн отделени нээгдэбэ. Эдир хоккеистнүүд каток дээрэ теоретическэ болон практическэ занятинуудые хэнэ. **К. Шапров.**

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Кубанска хасагууд» (үдэрэй 11 ба 1 час), «Тагнуулшын подвиг» (үдэшын 11 часта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта «Тэдэнэртэ Эхэ орон бии» (үдэрэй 3, 5 час), «Степан Разин» (7, 9 час), «Рембрандтын ажабайдал» (11 часта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

—02432. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 000.